

Kuntoilijan ilta to 06.09.2018, Varalan urheiluopisto

Tarvitseeko höntsiäjä oheisharjoittelua?

Miten harjoittelua tulisi muuttaa, kun ikää tulee lisää?

Alkuverkka ja loppuverkka, onko järkeä?

Käytännön vinkit ja harjoitteet ammattilaisilta

Tarvitseeko höntsääjä oheisharjoittelua?

- Taito (tasapaino, liikkeiden säätely)
- Voima (maksimi – nopeusvoima - kestovoima)
- Nopeus (liikenopeus, lähtönopeus)
- Liikkuvuus (lajiin, arkeen, työn vaatimukseen)
- Kestävyys (perusaineenvaihdunta, hapenottokyky)

Saatko näitä kaikkia riittävästi lajistasi?

Harrastuksen kannalta – terveyden kannalta

Miten harjoittelua tulisi muuttaa, kun ikää tulee lisää?

Siis, mikä ropassa muuttuu kun ikää tulee lisää?

Sydämen asioita:

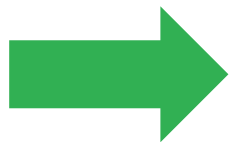
Alkuverkka antaa aikaa sydämelle sopeutua muuttuvaan verenkierron tarpeeseen

- Yläpaineen pudotus jopa 20-30 mmHg kun ääreisosien virtausvastus pienenee
- Suojaa suoja sydänlihasta hapenpuutteelta ja edelleen rytmihäiriöriskiltä

$$\text{Verenpaine} = \text{syketiheys} \times \text{ääreisvastus}$$

Loppuverkka loiventaa verenkierron sopeuttamistarpeen nopeutta, suojaaa rytmihäiriöriskiltä (=paluuvirtaus ei yhtäkkisesti romahda!)

Suljettu systeemi: pumppuun tultava ja lähdettävä saman verran verta

län myötä kyky sopeutua nopeisiin muutoksiin heikkenee

= 10- 15min höntsäilyn alkuun ja loppuun verryttelyä !

Kuntoilijan ilta to 06.09.2018, Varalan urheiluopisto

Miten harjoittelua tulisi muuttaa, kun ikää tulee lisää?

Siis, mikä ropassa muuttuu kun ikää tulee lisää?

Rustokudos: nivelrusto, selän välilevyt

Ruston kimmoisuus ja puristuslujuus heikkenee iän myötä

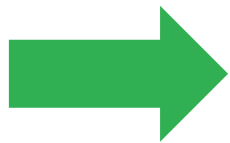
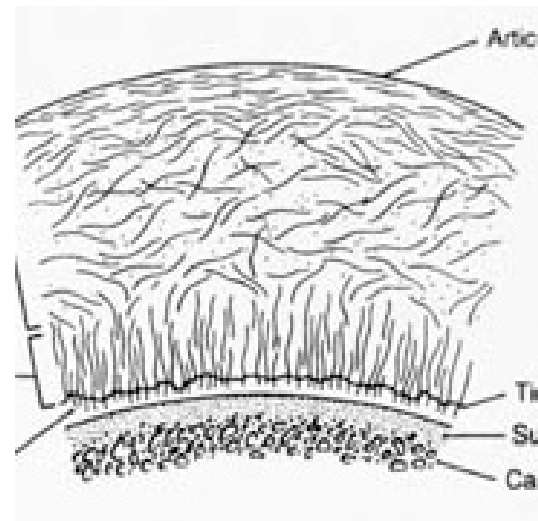
- Kovat iskuttavat suoritukset kasvattavat riskiä rustovaurioille (**polvet!**)
- Toisaalta tarvitsee liikettä voidakseen hyvin, sen aineenvaihdunta on riippuvainen **paineen vaihtelusta**. Liikkumattomuus rappeuttaa myös tehokkaasti

Nivelruston idea:

Uloin neljännes ohutsäikeistä rustoa. Luun lähetessä säikeet paksunevat selvästi.

Veden sieppaus- ja pitäminen rustomatriksin sisällä on suoraan verrannollinen säikeiden paksuuteen.

Pinnasta vesi irtoaa helpommin, liukupinnan kitkan eliminointi
Pintavauriot lisäävät nivelen sisäistä kitkaa

län myötä kannattaa välttää kovimpia törmäyksiä

Kuntoilijan ilta to 06.09.2018, Varalan urheiluopisto

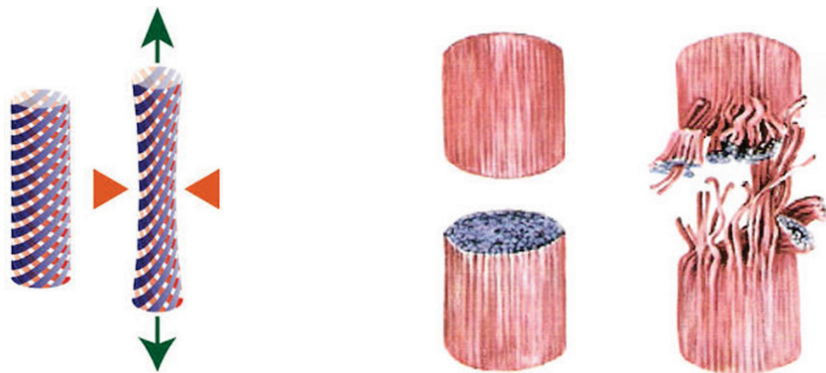
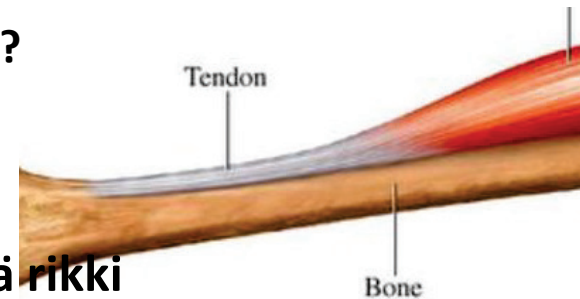
Miten harjoittelua tulisi muuttaa, kun ikää tulee lisää?

Siis, mikä ropassa muuttuu kun ikää tulee lisää?

Jänteet, voimavälitysketjun heikoin lenkki

Jänteen kimmoisuus ja vetolujuus heikkenevät iän myötä

- Nuoren ihmisen jänne venyy 4%, vanhan 1-2% menemättä rikki
- Nopeasti jänteeseen imeytyvät voimat kasvattavat riskiä jänneaurioille (**Akilles!**)
- Toisaalta jänne tarvitsee liikettä voidakseen hyvin, sen verihuolto on riippuvainen **paineen vaihtelusta**. Liikkumattomuus rappeuttaa myös tehokkaasti (olkapää).

Linjaukset
Suunnanmuutokset

Huomio, että jotkin antibiootit heikentävät radikaalisti jänteen vetolujuutta

 Tee harkiten räjähtäviä, korkean liike-energian suorituksia tai jätä vähän reserviä...!
Hyvä suoritustekniikka suojaa vammoilta

Aila Sainio, LitM ja Juha Koskela, fysioterapeutti

Kuntoilijan ilta to 06.09.2018, Varalan urheiluopisto
Alkuverkka ja loppuverkka, onko järkeä?

1/2

Verryttelyn tuomat fysiologiset edut, siis kehon lämpötilan noususta seuraa mm:

- **Vireystilan haku sopivaksi (keskittyminen asiaan)**
- **Hermoimpulssien kulku nopeutuu ja liikettä aistivien elinten herkkyys paranee**
- **Hengitys sopeutuu rasituksen tuomiin vaatimuksiin**
- **Hormonitoiminnat vilkastuvat**

Alkuverkka ja loppuverkka, onko järkeä?

2/2

Verryttelyn tuomat fysiologiset edut, siis kehon lämpötilan noususta seuraa mm:

- Lihasten lepojähmeys pienenee
- Lihasten supistus- ja rentoutumisnopeus paranevat
- Verenkierto ohjautuu lihaksistoon
- Sidekudosten joustavuus paranee

= Elimistön toimintatilan muutos levosta rasitukseen

Alkuverkka ja loppuverkka, onko järkeä?

Sopeutumisaikaa tarvitaan minimissään:

Järjestelmä - reagointi – sopeutuminen (alkaa)

Syke   20s   3-4min

Hengitys   40s   3-4min

Verenkierron ohjaus   20-40s   n. 5min

Lämmön

n.7-8min

säätely

Hermostollisen valmiuden saavuttaminen kestää yksilöstä ja suorituksesta riippuen 20-90min

Alkuverkka ja loppuverkka, onko järkeä?

Alkuverkan aikana voit myös mm.

- Oppia uusia taitoja
- Hioa vanhoja taitoja
- Lisätä liikkuvuuttasi
- Parantaa mahdollisia heikkouksia
- Hioa teknisiä ja taktisia asioita...

Loppuverkan aikana

- toimintatilan sopeuttaminen asteittain takaisin lepotilaan
- Aineenvaihduntajätteen poistaminen, palautumisen aloittaminen

Kuntoilijan ilta to 06.09.2018, Varalan urheiluopisto

Alkuverkka ja loppuverkka, onko järkeä?

No oliko !?!

KIITOS!

PS. Katso myös VoimanPolku !!!

Aila Sainio, LitM ja Juha Koskela, fysioterapeutti

